

1. Függelék az 5/2019. (II. 20.) önkormányzati rendelethez

Az alternatív napközbeni ellátás
részletes szabályozása
hatályos: 2019. március 1-től

Az alternatív napközbeni ellátás általános célja:

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a) a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás,
- b) a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés,

feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel

Isaszeg Város Önkormányzat Képviselő-testületének célja:

A nyári szünidő előre meghatározott 20 napján, alsó tagozatos általános iskoláskorú gyermekek számára olyan szabadidős programokat kínáljon, amelyek biztonságos, gyermekbarát környezetben, közösségépítő foglalkozások keretében biztosítják a gyermekek felügyeletét.

Segíteni kíván a családoknak, hogy gyermekeik ellátása azon időszakban is megoldott legyen, amikor a szülők munkából eredő elfoglaltsága ezt nem teszi lehetővé.

A kialakított programok alkalmazkodnak a gyermekek szükségleteihez, igényeihez, segítik a szabadidő hasznos eltöltését.

Az alternatív napközbeni ellátást az isaszegi lakó, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, 6-10 év közötti, általános iskolás gyermekek vehetik igénybe, illetve olyan, legfeljebb 6. osztályos tanuló, akinek testvére alsó tagozatos, és részt vesz az alternatív napközbeni ellátás programjában.

Különösen javasolt az alternatív napközbeni ellátás

- a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek,
- az átmenetileg krízishelyzetbe került család gyermekeinek,
- a védelembe vett gyermekeknek,
- valamint azoknak, akiknek a szülei a nyári szünidőben dolgoznak.

A szolgáltatás szakmai tartalma

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása a személyes gondoskodás keretei között a gyermekvédelmi alapellátások körébe tartozik.

Az Isaszeg Város Önkormányzata által működtetett alternatív napközbeni ellátás iskoláskorú gyermekek számára biztosított időszakos nyári napközbeni ellátás, melynek körében a gyermekek szocializációját támogató szabadidős és prevenciós szolgáltatás, nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés valósul meg.

A gyermekjóléti alapellátás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermeket -ideiglenes jelleggel- az életkorához, egészségügyi állapotához és egyéb szükségleteihez igazodó teljes körű ellátást biztosító ellátásban kell részesíteni úgy, hogy a szülői felelősség és kompetencia minél szélesebb körét a szülő számára fenn kell tartani.

A fogyatékos gyermek számára szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Az alternatív napközbeni ellátás során a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, egészségügyi állapotához igazodnak a foglalkozások, tevékenységek és programok.

Elősegíti:

- a) a különböző társadalmi helyzetben lévő családok gyermekei közötti kapcsolatok erősítését,
- b) az eltérő képességű, állapotú gyermekek közötti kapcsolatok építését,
- c) a fogyatékkal élő gyermekek integrációját.

A szolgáltatás a primer prevenció keretében megelőzi a gyermekek csellengését, szülői felügyelet nélkül maradását.

A szekunder prevenció során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülő általi elhanyagolását, veszélyeztetését csökkenti.

A családi hátrányok csökkentését, a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését segíti az alternatív napközbeni ellátás:

- a) az alapvető fizikai szükséglet kielégítésével a nélkülözhetetlen és a gyermekek számára fontos javak pótlásával,
- b) a gyermekek életében releváns és esélyteremtő tevékenységek végzésével,
- c) a pozitív emberi kapcsolatok, pozitív értékrendszer, a megfelelő szocializáció biztosításával.

Az ellátásban a személyre szabott, gyermekközpontú bánásmód érvényesül.

Az alternatív napközbeni ellátás igénylésének módja, feladatai, szolgáltatásai

Az alternatív napközbeni ellátás igénylésének feltételeiről, helyéről, idejéről szóló tájékoztatást, és a jelentkezéshez a formanyomtatványt a Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztálya juttatja el elektronikus úton a helyi általános iskolákba.

A szülők által kitöltött jelentkezéseket, és a hozzá kapcsolódó igazolásokat a szülők juttatják vissza a Hivatalba.

A beérkezett jelentkezéseket a Hivatal nyilvántartásba veszi. Megvizsgálja, a szükséges igazolások meglétét, illetve azt, hogy a jelentkező jogosult-e az alternatív napközbeni ellátás igénybe vételére.

Hiányzó igazolások esetén értesítést küld a szülőnek azok pótlására.

A beérkező jelentkezések összesítését követően a Képviselő-testület dönt arról, elégséges volt-e a jelentkezők száma ahhoz, hogy megszervezésre kerüljön az adott évben az ellátás.

A döntés után az Igazgatási Osztály értesíti a szülőt arról, hogy az Önkormányzat biztosítja az alternatív napközbeni ellátást a gyermeke részére, vagy nem szervez adott évben elégtelen jelentkezői szám miatt ellátást.

Az alternatív napközbeni ellátás igénybevételének megkezdése előtt tájékoztatni kell a szülőt és a gyermeket

- a) az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- b) az Intézmény által vezetett, rájuk vonatkozó nyilvántartásokról,
- c) a házirendről,
- d) panaszjoguk gyakorlásának rendjéről.

A tájékoztatást a szolgáltatás biztosításáról szóló értesítéssel együtt küldi meg a Hivatal.

Az alternatív napközbeni ellátás szervezésével kapcsolatos előkészítő munkálatok

A döntést követően, amennyiben a nyári szünetben megszervezésre kerül az ellátás, az Önkormányzat a szolgáltatást végző pedagógusokkal megállapodást köt.

Az Önkormányzat nyári diákmunka (közfoglalkoztatás), gyakorlati hely, közoktatásban részt vevő, érettségire készülő diákok kötelező 50 órás közösségi szolgálatának végzése érdekében felveszi a kapcsolatot a szükséges intézményekkel, állami közfoglalkoztatási szervvel.

A Hivatal – a gyermekek alternatív napközbeni ellátását szervező – munkatársa az alábbi előkészítő feladatokat végzi el a nyári tábor kezdete előtt:

- összeállítja a tábor programját,
- felveszi a kapcsolatot a közreműködő szolgáltatókkal,
- összeállítja a heti csoportbeosztásokat,
- egyezteti a feladatokat a TS Gastro-val, a Városüzemeltető Szervezet Élelmezési Csoportjával az oktatási és kulturális intézmények vezetőivel, dolgozóival,
- gondoskodik a szükséges eszközök beszerzéséről.

Az Isaszegi Humánszolgáltató Központ vezetője szükség szerint gondoskodik a nyári tábor kezdete előtt:

- a közösségi szolgálatot végző diákok, diákmunkások és az önkéntesek felkészítéséről,
- a gyermekcsoportokat vezető pedagógusok szociális felkészítéséről.

Az alternatív napközbeni ellátás lebonyolítása

Helyszín:

Az alternatív napközbeni ellátás megszervezésére a város egyik általános iskolájában kerül sor, a helyszín évente változik. Kiválasztásában fontos szempont, hogy legyen árnyékos udvarrész, játszótér, sportpálya a játékhoz, sportoláshoz. Az épületben megfelelő termek álljanak rendelkezésre a csoport / csoportok elhelyezéséhez.

Napirend:

A napirend biztosít állandó keretet a szakmai munka számára, segíti a gyermekek életében a rendszer kialakítását. A napirend igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz. Az egyes programok és a gyermekek igényeinek függvényében az időbeosztás rugalmasan változhat.

07.00 – 08.00: ügyelet, az érkező gyermekek fogadása

08.00 – 10.00: délelőtti foglalkozások, programok I.

09.30 – 10.00: tízórai

10.00 – 12.00: délelőtti foglalkozások, programok II.

12.00 – 12.30: ebéd

12.30 – 15.00: délutáni foglalkozások, programok

15.00 – 15.15: uzsonna

15.15 – 16.00: szabad játék

16.00 – 17.00: ügyelet, a gyermekek folyamatos távozása

Csoportok kialakításának alapelvei:

A gyermekcsoportok kialakítása az alábbi szempontok szerint történik:

- a. gyermekek életkora,
- b. testvérek,
- c. egy iskolából érkezők,
- d. egyéni kérések.

Az azonos életkorú gyermekek, a testvérek, illetve az egy iskolából érkezők lehetőleg egy csoportba kerülnek. A munkatársak törekszenek a csoportbeosztásra irányuló egyéni kérések is megfontolás tárgyát képezik.

Munkamegosztás a szervezésben lebonyolításban részt vevők között:

A Hivatal feladatai:

- felügyeli az alternatív napközbeni ellátásban résztvevők, tevékenységét,
- kapcsolatot tart a helyszínt biztosító iskola dolgozóival, az egyes programokat nyújtó szolgáltatókkal.
- a szülők által jelzett hiányzásokat jelzi a TS Gastro étkezésszervezőjének,
- segíti a pedagógusok munkáját,
- beosztja a diákmunkásokat, közösségi szolgálatot ellátó középiskolásokat és önkénteseket,
- reggelente egyeztet a TS Gastro étkezésszervezőjével a jelenlét adatairól,
- biztosítja a foglalkozásokhoz szükséges eszközöket,
- szervezési feladatokat lát el az egyes programok lebonyolításához szükséges feltételek megteremtése érdekében,
- a gyermekek létszámát naponta nyilvántartásba veszi,
- kapcsolatot tart a szülőkkel.

Az Isaszegi Humánszolgáltató Központ vezetőjének feladata:

- szociális szakmai segítséget nyújt az ellátás megkezdése előtt, valamint eszmegbeszéléseket tart az ellátás során kialakult konfliktushelyzetekben.

A pedagógusok feladatai:

- reggelente ellenőrzik a gyermekek jelenlétét, a jelzik a hiányzókat,
- irányítják a gyermekcsoport tevékenységét,
- biztosítják a gyermekek napközbeni felügyeletét,
- gondoskodnak a szabadidő biztonságos, hasznos eltöltéséről,
- ösztönzik a gyermekeket a szervezett programokon történő részvételre,
- közös játékot, tevékenységet szerveznek a gyermekek számára,

- irányítják a gyermekcsoportokhoz beosztott diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek tevékenységét.

A diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek feladatai:

- részt vesznek a gyermekfelügyelet ellátásában,
- bekapcsolódnak a közös játéktevékenységbe,
- programokra kísérik a gyermekeket,
- bekapcsolódnak a reggeli és a délutáni ügyelet ellátásába.

Étkezés

Az alternatív napközbeni ellátás biztosítása során napi háromszori étkezésben részesülnek a gyermekek.

Az étkeztetéssel kapcsolatos feladatokat a TS Gastro munkatársai látják el. A gyermekek egészségügyi ellátását a gyermekek állandó lakóhelye szerinti házi orvosok biztosítják. Sürgősségi ellátást az OMSZ látja el.

Az orvosi ellátás igénybe vételéhez szükséges szülői nyilatkozatok a csoportvezető pedagógusoknál található meg.

A tevékenységi formák

Nevelés

Az egyes tevékenységi formák szervezése során a sokszínűség, a gyermekek életkorához és érdeklődéséhez történő igazodás kiemelt szerepet tölt be.

Szabad játék

A gyermekek alapvető tevékenységi formája a játék, ami lehetőséget teremt a világ megismerésére, az örömszerzésre, élményfeldolgozásra.

A napi elfoglaltságok között fontos a szabad játék biztosítása, ami a kötött keretek alóli felszabadulásnak ad lehetőséget a gyermeknek. A szabad játék történhet csoportos, páros és egyéni formában, a gyermekek egyéni igényeihez igazodóan.

Szervezett játék

A pedagógusok gyermekcsoportokon belül vagy azok között szervezhetnek olyan közös játékokat, melyek segítik a gyermekek közötti kapcsolatok építését, együttműködés kialakítását. Ezek a tevékenységi formák hozzájárulhatnak a gyermekek közötti konfliktusok rendezéséhez, az egymással szembeni előítéletek leküzdéséhez.

Sporttevékenység

A gyermekek egészséges fejlődését szolgálja a napi rendszerességgel végzett sporttevékenység.

A legkülönbözőbb sportágak gyakorlására van lehetőség, mint például a futball, kézilabda, kosárlabda, asztalitenisz, tollaslabda, karate, dzsúdó,

zumba stb. Sportolók meghívásán keresztül a gyermekek olyan sportágakkal is megismerkedhetnek, melyekkel még más formában nem találkoztak, kipróbálhatják abban magukat.

Alkotói és kézműves tevékenység

A napirendbe természetes módon illeszkednek azok a foglalkozások, melyeken különböző alkotó tevékenységet végeznek a gyermekek. Ilyen a rajzolás, festés, gyöngyfüzés, dekupázs technikák alkalmazása, origami stb. Ezek a tevékenységi formák segítik a gyermekek kreativitásának, esztétikai érzékének, kézügyességének fejlesztését. A sikerélmények pozitív megerősítést jelentenek számukra, erősítik énképüket.

Ismeretterjesztést szolgáló programok

A szabadidő eltöltése az ismeretek bővítését is szolgálhatja. Erre nyújt lehetőséget például az Önkéntes Tűzoltó Egyesület felkeresése, a könyvtári foglalkozások szervezése, a rendőrségi, polgárőrségi, az elsősegélynyújtó, az állatgondozási bemutató, az arborétum, méhészeti múzeum felkeresése, a kastély- és múzeumlátogatás stb.

Záró feladatok

Az alternatív napközbeni ellátás lezárulását a szakmai munka értékelése és a fenntartó részére készített beszámoló készítése követi.

Esetmegbeszélések

Az alternatív napközbeni ellátás előkészítése során a közreműködők felkészítése céljából megbeszélések szervezésére kerülhet sor:

- az alternatív napközbeni ellátás helyszínéül szolgáló oktatási intézmény képviselőivel,
- a TS Gastro élelmezésszervezőjével, egyéb dolgozóival,
- a Hivatal és a Humánszolgáltató munkatársaival,
- a csoportvezető pedagógusokkal,
- a diákmunkásokkal,
- a közösségi szolgálatot teljesítő középiskolásokkal és az önkéntesekkel.

Szükség esetén az alternatív napközbeni ellátás idején egy-egy gyermek, vagy megoldandó helyzet esetében az érintett szakemberek részvételével esetmegbeszélésre kerül sor.

Az alternatív napközbeni ellátás végeztével az értékelés elvégzése, tanulságok levonása ugyancsak megbeszélés keretében történik.

Az együttműködés módjai

Együttműködés az alternatív napközbeni ellátás ellátók között

A felügyeletet ellátók közötti megbeszélések az együttműködés

kiemelkedően fontos feltételei, melynek fórumai:

- a jól szervezett, együttműködést szolgáló megbeszélések,
- esetmegbeszélések, majd az azt követő értékelő, elemző munkatársi megbeszélések,
- a munkatársak közötti folyamatos konzultáció,
- szükség esetén a Humánszolgáltató Központtal elemző beszélgetések a napi történések kapcsán,
- a gyermek-csoport tanulságainak megfogalmazásakor.

A nehéz pedagógiai helyzetek megbeszélése nagyon fontos a gyermekek felügyeletét ellátók között, hiszen különböző életkorúak, különböző kompetenciával és felkészültséggel bírnak a dolgozók, de együttműködésben kell végezniük munkájukat, és azonos színvonalon kellene kezelniük azokat a nehéz helyzeteket. Ez folyamatos tanulást jelent, és napi értelmező beszélgetéseket kíván egy-egy konkrét eset kapcsán.

Az eredményes és hatékony munka csak a stáb tagjainak szoros együttműködése nyomán alakulhat ki, ezért az együttműködés valamennyi dolgozó kötelessége.

Az alternatív napközbeni ellátás biztosítása során szoros együttműködést kell megvalósítani:

- a helyszínt biztosító oktatási intézmény képviselőivel,
- az étkeztetést biztosító munkatársakkal,
- a foglalkozásokat és programokat biztosító egyéb résztvevőkkel.

A résztvevők megosztják egymással — a gyermekekkel, és a családdal kapcsolatos — információikat, segítenek feltárni az aktuális helyzetet, melynek segítségével a következő lépések meghatározására, közös döntések meghozatalára kerülhet sor.

A cél eléréséhez szükséges feladatok személyre szólóan, és az időhatárok megjelölésével történnek kijelölésre.

Adatkezelés, az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A gyermekek és szülők jogainak védelme

Az alternatív napközbeni ellátás során biztosítva vannak a gyermekek és szülők – törvényben is meghatározott – jogai.

Figyelem fordítódik az emberi méltóságuk megőrzésére, a véleményük kinyilvánítására, egészséges fejlődésüket veszélyeztető ártalmas hatásoktól való védelmükre.

A gyermekek jogainak védelmét szolgálja a gyermekjogi képviselővel történő kapcsolattartás.

A gyermekek érdekeinek védelme céljából a gyermekjogi képviselő telefonszáma nyilvános helyen, kifüggesztve található meg az

intézményekben. Szükség esetén az ellátók tájékoztatják a rászorulókat, és segítenek a kapcsolat felvételében is.

Az ellátás során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, a gyermek nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai véleményre, korra, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A tevékenység során az ellátók tudomására jutott személyes adatokat az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével kell kezelni. Az ellátás minden részletét a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltaknak megfelelően kell végezni.

Az alternatív napközbeni ellátásban dolgozók jogainak védelme

A szolgáltatást végzők közfeladatot ellátó személynek számítanak, számukra biztosítani kell számukra emberi méltóságuk, személyiségi jogaik tiszteletben tartását, munkájuk elismerését. Érdekeiknek és jogaiknak a védelme a Szociális Munka Etikai Kódexében foglalt alapelveknek megfelelően történik.

Az eltérő vélemények, nézetkülönbségek egyeztetésekkel történő rendezésére kell törekedni.

A kollégák kompetenciahatárainak tiszteletben tartása mellett, hatékony együttműködések kialakítása van szem előtt.